

ÎNVĂȚAREA AUTODIRIJATĂ

Asist. univ. drd. Maria Iulia FELEA
Conf. univ. dr. Letiția Simona MUNTEAN TRIF
Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia

Abstract: *Self-directed learning can be described as the process through which a person takes responsibility for their own development and education, independently acquiring knowledge, abilities, skills. It emphasizes personal learning, intrinsic motivation and autonomy in the learning process. In the research we have carried out, a series of essential elements were investigated that refer to the training scale for self-directed learning (SDLRS), drawn up by Guglielmino in 1977. In this sense, the article presents a series of essential elements about the students' self-directed learning from the study program Romanian-English Language and Literature.*

Keywords: *learning, self-directed learning, students*

1. Introducere

Învățarea este un „proces complex și fundamental pentru ființa umană, pentru că este integrată în toate aspectele vieții și integrează, la rândul ei, atunci când se produce, toate laturile esențiale. Învățarea înseamnă schimbare: procesele sale sunt generate de nevoia de a se schimba a entităților individuale, organizaționale sau sociale mai largi.”¹

Din punct de vedere psihologic, învățarea este privită ca fiind o activitate psihică fundamentală care realizează funcția de adaptare a personalității umane la mediu, obținută prin dobândirea unui set de deprinderi, cunoștințe, priceperi, atitudini, valori așezate la un grad dependent de vârsta psihologică și de nivelul social al celui care învață.

Din punct de vedere pedagogic, învățarea este privită ca fiind o activitate didactică subordonată activității de instruire, obiectivelor acestuia, realizată prin operaționalizare în cadrul lecțiilor. Aceasta este gândită pe baza unei machete pedagogice propuse de către cadrul didactic care imprimă acțiunii rolul de învățare dirijată sau învățare autodirijată prin strategiile adoptate.

Învățarea autodirijată aplicată în cadrul programelor educaționale cuprinde o serie de caracteristici interesante precum: oferă procesului o orientare spre problemele practice în relație cu interesele studenților, transmiterea învățării în mediul profesional și individual fiind astfel ușurată; este orientată spre cei care învață: studenții sunt cei care pot stabili conținuturile și strategiile utilizate, își pot programa activitățile în funcție de nevoile și de interesele pe care le au și își pot alege

---

¹ Lucian Ciolan, *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom, Iași, 2008, p.77.

acele metode care le sunt potrivite în funcție de stilul de învățare; necesită o implicare nuanțată în activitate; ajută la dezvoltarea metacognitivă; încurajează gândirea critică; susține și diversifică activitatea; crește abilitățile de organizare și gestionare a activității; timpul alocat învățării este unul flexibil; necesită mai puține resurse materiale și financiare.

Conform lui Zimmerman (2001) învățarea autodirijată este susținută de o serie de procese de autoreglare și de un sistem de convingeri personale, astfel: anumite procese metacognitive precum planificarea, organizarea, autoinstruirea, automatizarea și autoevaluarea învățării; acțiuni comportamentale: selecția, organizarea și crearea mediilor de învățare; cauze și convingeri care motivează învățarea autodirijată: convingeri care țin de propria capacitate de a învăța; convingeri care țin de relevanța rezultatelor învățării; interesul persoanei privind sarcinile de învățare; satisfacția sau insatisfacția rezultatelor pe care le-a obținut.

„În cadrul învățării autodirijate, procesele care susțin învățarea și convingerile personale care o motivează sunt (auto)reglate permanent în raport cu trei surse de control, fiecare dintre acestea antrenând o componentă de feed-back: autoreglarea comportamentală se referă la monitorizarea și ajustarea strategică a proceselor motorii; autoreglarea contextuală implică observarea și modificarea adaptativă a condițiilor mediului de viață (de pildă, eliminarea factorilor de distragere a atenției); autoreglarea internă se realizează prin monitorizarea și ajustarea stărilor cognitive și afective care susțin învățarea.”²

Învățarea autodirijată reprezintă „procesul de învățare în care inițiativa o au indivizii, cu sau fără ajutorul altora. Ea constă în diagnosticarea propriilor nevoi de învățare, formularea scopurilor, identificarea resurselor umane și materiale, alegerea și implementarea unor strategii adecvate de învățare, evaluarea rezultatelor învățării. Cu alte cuvinte învățarea autodirijată reclamă autoplanificarea, autoorganizarea, autocontrolul, autoevaluare, autoreglare.”³

M.Knowles afirmă faptul că învățarea autodirijată se referă la procesul prin care indivizii preiau controlul asupra propriului lor proces de învățare. Acest lucru implică mai mult decât simpla prezență pasivă într-un mediu de învățare; în schimb, indivizii sunt activi în a-și diagnostica nevoile de învățare, a-și stabili obiectivele, a alege resursele adecvate și a adopta strategii eficiente pentru a-și atinge aceste obiective. Principiile-cheie ale învățării autodirijate, conform lui M.Knowles, includ: *inițiativa personală* – în învățarea autodirijată, studentul preia controlul și inițiativa asupra propriului proces de învățare. Acesta nu este doar un receptor pasiv al informațiilor, ci joacă un rol activ în identificarea a ceea ce trebuie să învețe și în stabilirea direcției învățării sale; *diagnosticarea nevoilor de învățare* – studentul este responsabil de evaluarea propriilor cunoștințe, abilități și lacune de cunoaștere. Prin urmare, poate identifica exact ce trebuie să învețe pentru a-și atinge obiectivele; *stabilirea obiectivelor* – învățarea autodirijată implică definirea clară a obiectivelor

² Florea Voiculescu, *Ghid metodologic de Pedagogie Universitară*, Editura Aeternitas, Alba Iulia, 2010, pp. 249-250.

³ Mihaela Aurelia Ștefan, *Dezvoltarea competenței de învățare autonomă la studenți*, Editura Sitech, Craiova, 2014, p. 64.

personale de învățare. Aceste obiective pot varia de la îmbunătățirea cunoștințelor într-un anumit domeniu până la dobândirea de competențe specifice; *identificarea resurselor* – profesorul nu mai este singura sursă de informații. Studentul trebuie să identifice și să aleagă resursele potrivite, cum ar fi cărți, cursuri online, experți în domeniu sau colegi, pentru a-și sprijini procesul de învățare; *selectarea strategiilor de învățare* - studentul trebuie să găsească și să utilizeze strategii eficiente de învățare pentru a-și atinge obiectivele. Aceste strategii pot include planificarea, învățarea prin rezolvarea de probleme, reflecția și altele; *evaluarea rezultatelor* - în învățarea autodirijată, studentul este responsabil de evaluarea propriilor progrese și rezultate. Acest proces de autoevaluare ajută la ajustarea și îmbunătățirea continuă a învățării.

2. Formularea problemei

În cadrul cercetării pe care am derulat-o au fost investigate o serie de elemente esențiale care fac trimitere la scala de pregătire pentru învățarea autodirijată (SDLRS) al lui Guglielmino din anul 1977.

Studiul realizat înfățișează o serie de informații culese de la studenții anului I, II și III de la programul de studiu Limba și literatura română-Limba și literatura engleză despre învățarea autodirijată. Concluziile sunt elaborate pe baza analizei statistice și confirmă prezența unor elemente inedite despre învățarea autodirijată.

3. Întrebările cercetării

Întrebările cercetării au adus în discuție următoarele subiecte: modalitatea de învățare, descoperirea de noi informații, timpul alocat învățării, provocările întâlnite în procesul învățării, obiectivele propuse în învățare, ș.a. Concluziile sunt elaborate pe baza analizei statistice și confirmă prezența unor elemente inedite despre învățarea autodirijată.

4. Scopul cercetării

Scopul cercetării conduce la investigarea unor elemente care țin de aspectul învățării autodirijate.

5. Metodologia cercetării

Pe parcursul cercetării modalitatea de investigare a problematicii învățării autodirijate a fost metoda anchetei, realizată utilizând ca instrument chestionarul.

6. Rezultate

Eșantionul de subiecți este format din șaiszeci de studenți ai anilor I, II și III de la programul de studiu Limba și literatura română-Limba și literatura engleză.

Prima afirmație prezintă următorul aspect: „Dacă există ceva ce vreau să învăț, pot găsi o modalitate de a învăța”. După cum putem observa, 89% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este aproape întotdeauna adevărată, de foarte puține ori nu simt acest lucru; 2% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este de obicei adevărată, simt acest lucru mai mult de jumătate din cazuri; 5% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este câteodată adevărată, simt

acest lucru aproximativ jumătate din cazuri; 3% dintre studenți sunt de părere că această afirmație nu este foarte adesea adevărată, simt acest lucru mai puțin de jumătate din cazuri, iar 1% dintre studenți sunt de părere că afirmația aceasta nu este aproape niciodată adevărată, nu simt asta aproape niciodată.

Figura 1. „Dacă există ceva ce vreau să învăț, pot găsi o modalitate de a învăța”

Cea de-a doua afirmație aduce în discuție următorul aspect: „Pot învăța lucrurile de unul singur mai bine decât majoritatea oamenilor”. Rezultatele obținute la această întrebare au fost următoarele: 78% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este aproape întotdeauna adevărată, de foarte puține ori nu simt acest lucru; 11% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este de obicei adevărată, simt acest lucru mai mult de jumătate din cazuri; 4% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este câteodată adevărată, simt acest lucru aproximativ jumătate din cazuri; 5% dintre studenți sunt de părere că această afirmație nu este foarte adesea adevărată, simt acest lucru mai puțin de jumătate din cazuri, iar 2% dintre studenți sunt de părere că afirmația aceasta nu este aproape niciodată adevărată, nu simt asta aproape niciodată.

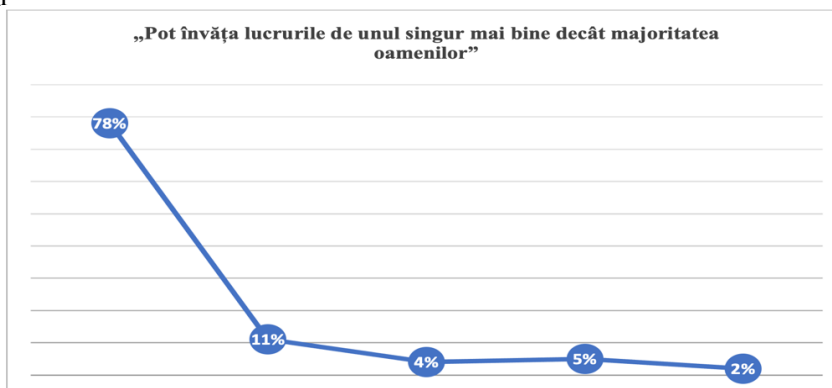

Figura 2. „Pot învăța lucrurile de unul singur mai bine decât majoritatea oamenilor”

Cea de-a treia afirmație prezintă următorul aspect: „Dacă descopăr o nevoie de informații pe care nu le am, știu unde să mă duc să le obțin”. După cum putem

observa, 23% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este aproape întotdeauna adevărată, de foarte puține ori nu simt acest lucru; 20% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este de obicei adevărată, simt acest lucru mai mult de jumătate din cazuri; 9% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este câteodată adevărată, simt acest lucru aproximativ jumătate din cazuri; 37% dintre studenți sunt de părere că această afirmație nu este foarte adesea adevărată, simt acest lucru mai puțin de jumătate din cazuri, iar 11% dintre studenți sunt de părere că afirmația aceasta nu este aproape niciodată adevărată, nu simt asta aproape niciodată.

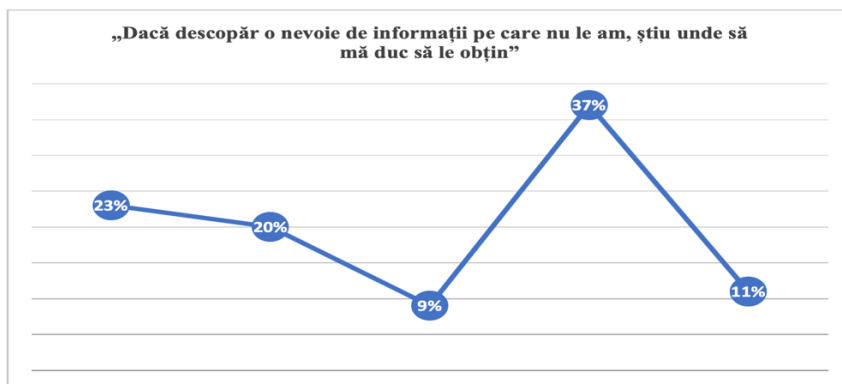

Figura 3. „Dacă descopăr o nevoie de informații pe care nu le am, știu unde să mă duc să le obțin”

A patra afirmație aduce în discuție următorul aspect: „Într-o experiență de învățare, prefer să iau parte la a decide ceea ce va fi învățat și cum”. Rezultatele obținute la această întrebare au fost următoarele: 81% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este aproape întotdeauna adevărată, de foarte puține ori nu simt acest lucru; 5% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este de obicei adevărată, simt acest lucru mai mult de jumătate din cazuri; 9% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este câteodată adevărată, simt acest lucru aproximativ jumătate din cazuri; 3% dintre studenți sunt de părere că această afirmație nu este foarte adesea adevărată, simt acest lucru mai puțin de jumătate din cazuri, iar 2% dintre studenți sunt de părere că afirmația aceasta nu este aproape niciodată adevărată, nu simt asta aproape niciodată.

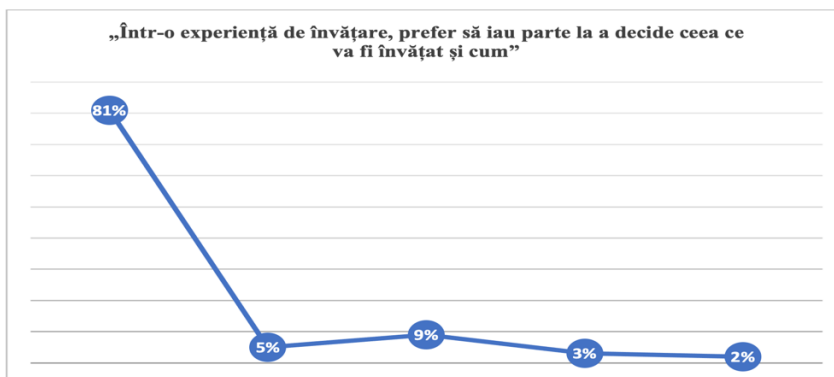

Figura 4. „Într-o experiență de învățare, prefer să iau parte la a decide ceea ce va fi învățat și cum”

Cea de-a cincea afirmație prezintă următorul aspect: „Sunt atât de multe lucruri pe care vreau să le învăț, încât mi-aș dori să existe mai multe ore într-o zi”. După cum putem observa, 44% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este aproape întotdeauna adevărată, de foarte puține ori nu simt acest lucru; 12% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este de obicei adevărată, simt acest lucru mai mult de jumătate din cazuri; 19% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este câteodată adevărată, simt acest lucru aproximativ jumătate din cazuri; 23% dintre studenți sunt de părere că această afirmație nu este foarte adesea adevărată, simt acest lucru mai puțin de jumătate din cazuri, iar 2% dintre studenți sunt de părere că afirmația aceasta nu este aproape niciodată adevărată, nu simt asta aproape niciodată.

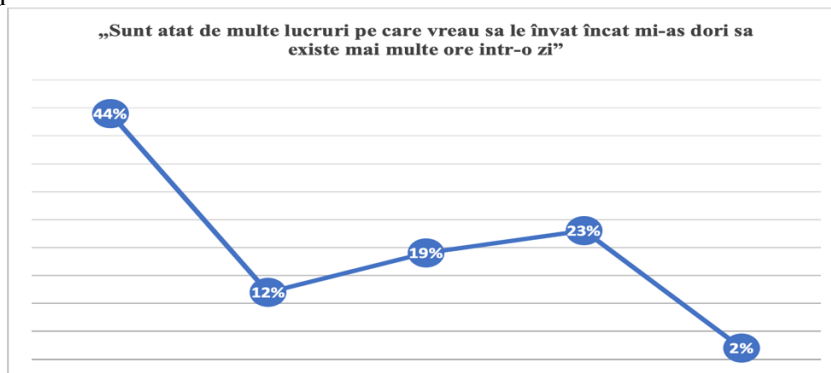

Figura 5. „Sunt atât de multe lucruri pe care vreau să le învăț încât mi-aș dori să existe mai multe ore într-o zi”

A șasea afirmație aduce în discuție următorul aspect: „Dacă am decis să învăț ceva, pot găsi timp pentru asta, indiferent cât sunt de ocupat/ocupată”. Rezultatele obținute la această întrebare au fost următoarele: 92% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este aproape întotdeauna adevărată, de foarte puține ori nu simt acest lucru; 2% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este de obicei

adevărată, simt acest lucru mai mult de jumătate din cazuri; 4% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este câteodată adevărată, simt acest lucru aproximativ jumătate din cazuri; 1% dintre studenți sunt de părere că această afirmație nu este foarte adesea adevărată, simt acest lucru mai puțin de jumătate din cazuri, iar 1% dintre studenți sunt de părere că afirmația aceasta nu este aproape niciodată adevărată, nu simt asta aproape niciodată.

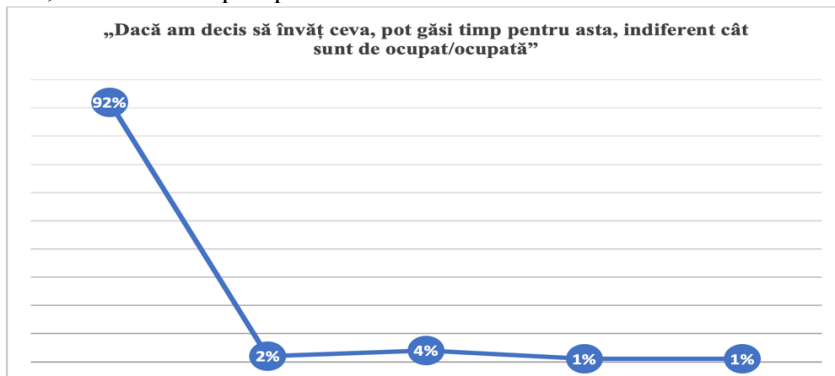

Figura 6. „Dacă am decis să învăț ceva, pot găsi timp pentru asta, indiferent cât sunt de ocupat/ocupată”

Cea de-a șaptea afirmație prezintă următorul aspect: „Consider problemele ca fiind provocări, nu semne de oprire”. După cum putem observa 85% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este aproape întotdeauna adevărată, de foarte puține ori nu simt acest lucru; 6% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este de obicei adevărată, simt acest lucru mai mult de jumătate din cazuri; 3% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este câteodată adevărată, simt acest lucru aproximativ jumătate din cazuri; 4% dintre studenți sunt de părere că această afirmație nu este foarte adesea adevărată, simt acest lucru mai puțin de jumătate din cazuri, iar 2% dintre studenți sunt de părere că afirmația aceasta nu este aproape niciodată adevărată, nu simt asta aproape niciodată.

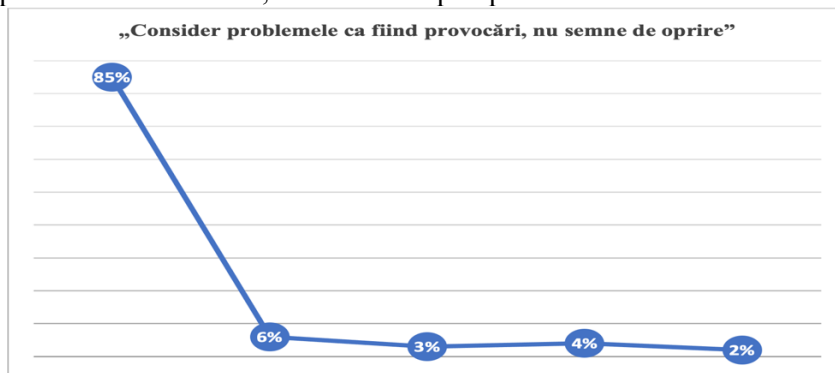

Figura 7. „Consider problemele ca fiind provocări, nu semne de oprire”

A opta afirmație aduce în discuție următorul aspect: „Încerc să leg ceea ce învăț de obiectivele mele pe termen lung”. Rezultatele obținute la această întrebare au fost următoarele: 74% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este aproape întotdeauna adevărată, de foarte puține ori nu simt acest lucru; 14% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este de obicei adevărată, simt acest lucru mai mult de jumătate din cazuri; 2% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este câteodată adevărată, simt acest lucru aproximativ jumătate din cazuri; 7% dintre studenți sunt de părere că această afirmație nu este foarte adesea adevărată, simt acest lucru mai puțin de jumătate din cazuri, iar 3% dintre studenți sunt de părere că afirmația aceasta nu este aproape niciodată adevărată, nu simt asta aproape niciodată.

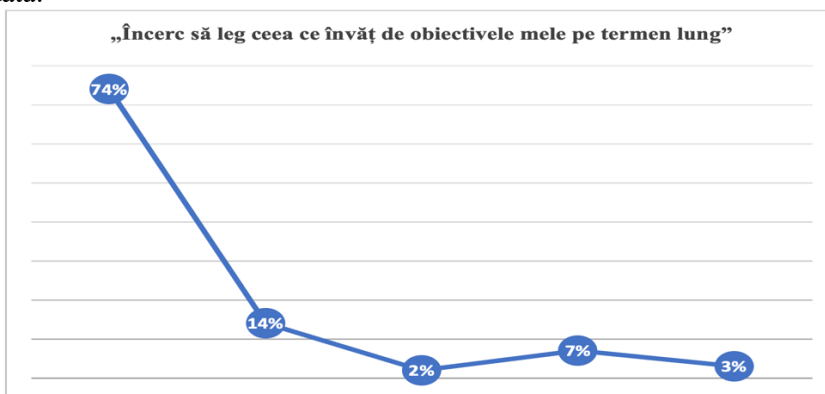

Figura 8. „Încerc să leg ceea ce învăț de obiectivele mele pe termen lung”

Cea de-a noua afirmație prezintă următorul aspect: „Vreau să învăț mai multe ca să pot crește ca persoană”. După cum putem observa, 13% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este aproape întotdeauna adevărată, de foarte puține ori nu simt acest lucru; 69% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este de obicei adevărată, simt acest lucru mai mult de jumătate din cazuri; 11% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este câteodată adevărată, simt acest lucru aproximativ jumătate din cazuri; 6% dintre studenți sunt de părere că această afirmație nu este foarte adesea adevărată, simt acest lucru mai puțin de jumătate din cazuri, iar 1% dintre studenți sunt de părere că afirmația aceasta nu este aproape niciodată adevărată, nu simt asta aproape niciodată.

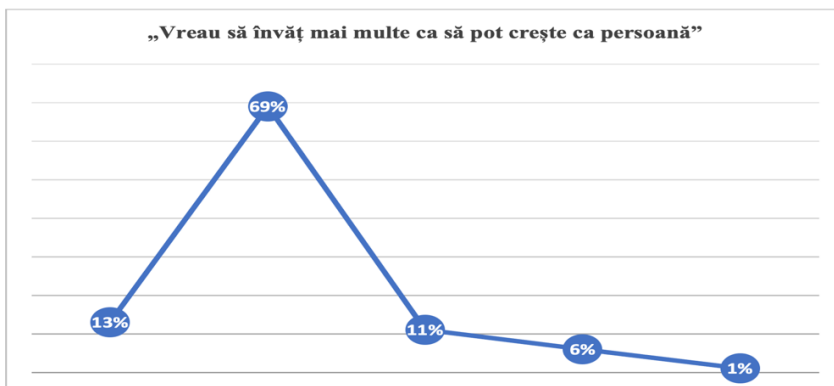

Figura 9. „Vreau să învăț mai multe ca să pot crește ca persoană”

A zecea afirmație aduce în discuție următorul aspect: „Învățarea este un instrument pentru viață”. Rezultatele obținute la această întrebare au fost următoarele: 59% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este aproape întotdeauna adevărată, de foarte puține ori nu simt acest lucru; 27% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este de obicei adevărată, simt acest lucru mai mult de jumătate din cazuri; 5% dintre studenți sunt de părere că această afirmație este câteodată adevărată, simt acest lucru aproximativ jumătate din cazuri; 1% dintre studenți sunt de părere că această afirmație nu este foarte adesea adevărată, simt acest lucru mai puțin de jumătate din cazuri, iar 8% dintre studenți sunt de părere că afirmația aceasta nu este aproape niciodată adevărată, nu simt asta aproape niciodată.

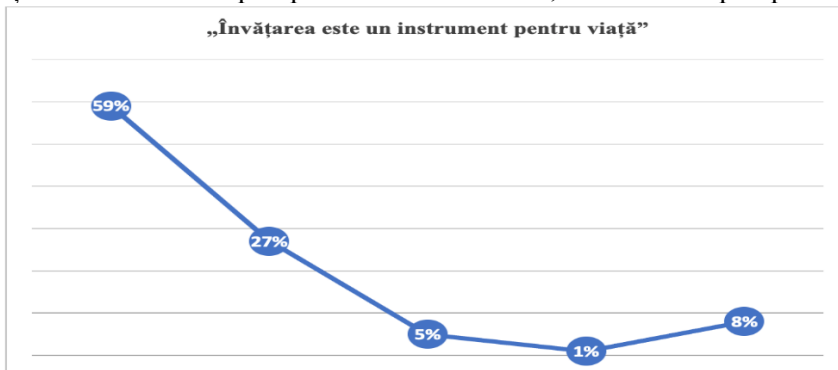

Figura 10. „Învățarea este un instrument pentru viață”

7. Concluzii

În cadrul acestei cercetări pe care am derulat-o am observat aspecte interesante referitoare la învățarea autodirijată în cadrul studenților.

Din informațiile culese de la studenți pe baza acestui chestionar am putut observa următorul aspect: dacă au de învățat o anumită informație, pot face acest lucru găsiind strategii potrivite astfel încât acea informație să fie asimilată de către ei.

În același timp, din chestionarul aplicat am putut observa faptul că studenții preferă să învețe singuri decât în compania altor persoane, învățarea fiind mult mai eficientă pentru ei așa.

În cadrul cercetării putem observa un aspect interesant care se referă la faptul că există studenți care nu știu unde să caute informațiile de care au nevoie pentru a învăța sau pentru a realiza diverse sarcini pe care le au de dus la bun sfârșit.

Studenții chestionați consideră că într-o experiență de învățare preferă să decidă ceea ce au de învățat și cum anume să învețe, dorindu-și așadar libertatea deplină în a alege ceea ce să învețe și modul în care o pot face.

Totodată studenții consideră că nu există suficient timp într-o zi pentru a învăța informațiile pe care doresc să le știe, însă pot gestiona timpul astfel încât dacă decid să învețe, pot găsi timp pentru asta, indiferent cât sunt de ocupați sunt.

Un alt aspect interesant observat în cadrul cercetării derulate a fost faptul că studenții privesc problemele pe care le întâmpină în învățare ca fiind niște provocări și nicidecum amenințări.

Pentru studenți este important ca informațiile noi pe care le dobândesc să aibă legătură cu obiectivele pe care și le stabilesc pe o perioadă mai mare de timp.

Putem observa și faptul că aceștia sunt motivați să învețe din dorința de a se dezvolta în mai multe domenii, învățarea reprezentând pentru ei un instrument pentru viață.

Bibliografie

- CIOLAN, L., *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom, Iași, 2008.
- CRISTEA, Ș., *Realizarea instruirii ca activitate de predare-învățare-evaluare*, Editura Didactica Publishing House, București, 2019.
- SIEBERT, H., *Învățarea autodirijată și consilierea pentru învățare*, Institutul European, Iași, 2001.
- VOICULESCU, F., *Ghid metodologic de Pedagogie Universitară*, Editura Aeternitas, Alba Iulia, 2010.
- ZIMMERMAN, B.J., *Theories of self-regulated learning and academic achievement: An overview and analysis*, In B.J. Zimmerman and D.H. Schunk (Eds., 2nd ed.), *Self-regulated learning and academic achievement: Theoretical perspectives*, Mahwah, New Jersey, Lawrence Erlbaum Associates, Publishers, 2001.